Хоры

азербайджанских компози-
торов 22614

МҮГӘДДИМӘ

Азәрбайчанын чохсәсли хор мәдәнийјәти тарихи, нисбәтән чох кәнчдир. Азәрбайчан халг мусиги вә маһнысы өз тәбиәти э'тибарилә бирсәслидир. Үмумиййәтлә Азәрбайчан халгы арасында бә'зи районлардан башга (Ләнкәран, Нахчыван, Закатала вә с.) хорла охумаг йох кимидир; надир һалларда (тойда, ясда, зәһмәт просесиндә вә хүсусән дини мәрасимләрдә) олан коллектив охумаглар дәхи мүтләг бирсәсли олмушдур.

Азәрбайчанда чохсәсли хор мәдәнийјәти ялныз совет һөкумәти гурулдугдан сонра инкишаф әләмәйә башлайыр.

Биринчи чохсәсли Азәрбайчан хору 1926—27-чи илләрдә Азәрбайчан Дөвләт Консерваториясынын тәләбәләри иштиракилә, Үзейир Һачыбәйовун рәһбәрлийи илә тәшкил олунмушду. Бу, Азәрбайчан халгынын мусиги инчәсәнәти һәятында бөйүк бир һадисә иди.

Бу хорун репертуары илк вахтлар, чох садәчә вә асан икинчи сәсләр, имитасиялар вә узанан нотларла ишләнмиш, әсас э'тибарилә Азәрбайчан халг маһныларындан вә Үзейир Һачыбәйовун бир сыра әсәрләриндән ибарәт иди.

Партия вә һөкумәтин күндәлик ярдымы вә гайғысы сайәсиндә, Азәрбайчан мусиги инчәсәнәти саһәсиндәки бу көзәл аддым, кетдикчә инкишаф эдир вә кет-кедә Азәрбайчан әмәкчи күтләсинин һүснрәғбәтини газаныр. Һал-һазырда чохсәсли хорлар даһа мүкәммәл шәкилдә вә кетдикчә даһа артыг халгын ичәрисинә яйылыр; о, бәдии өзфәалийјәт коллективләринә, Азәрбайчанын фәһлә, колхозчу вә зиялыларынын күндәлик әмәк яшайышына дахил олур; мәктәбләрдә, пионер эвләриндә вә с. чохсәсли хор коллективләри тәшкил олунур; вә беләликлә күндән-күнә хор әсәрләринә олан тәләб дәхи артыр.

Һәмин мәчмуә, Азәрбайчан бәстәкарларынын хор әсәрләринин биринчи нәшри олмагла, истәр профессионал вә истәрсә бәдии өзфәалийјәт хор коллективләринин вә эләчә дә мәктәб хорларынын бу саһәдәки эһтиячыны нәзәрә алараг бурахылыр.

23 апрел 1950,
Бакы

Сәид Рустәмов

ПРЕДИСЛОВИЕ

История многоголосной хоровой культуры в Азербайджане сравнительно очень молода. Азербайджанская народная песня по своей природе одноголосная. Вообще хоровое пение в Азербайджане, за исключением некоторых районов (Ленкорань, Нахичевань, Закаталы и др.), почти отсутствовало, а если в редких случаях было коллективное пение (обрядовые, трудовые и другие песни), то оно обязательно было одноголосным-унисонным.

Многоголосная хоровая культура в Азербайджане начала развиваться только после установления советской власти.

Первый азербайджанский многоголосный хор был организован в 1926—27 г. из студентов Азгосконсерватории под руководством Узеира Гаджибекова. Это было большим событием в музыкальной жизни азербайджанского народа. В репертуар этого студенческого хора входили, главным образом, азербайджанские народные песни и ряд произведений самого Узеира Гаджибекова в очень несложной обработке с простыми подголосками, имитациями и выдержанными нотами.

Благодаря повседневной заботе и помощи партии и правительства, это замечательное начинание в области азербайджанского искусства, чем дальше тем больше развивалось и завоевывало признание широких масс трудящихся Азербайджана.

В настоящее время многоголосное хоровое пение в более развитом виде все больше и больше внедряется в народ; оно проникает в художественную самодеятельность, в трудовую жизнь рабочих, колхозников и интеллигенции. Создаются многоголосные хоры в школах, в пионерских домах и др.; все больше предъявляются требования к хоровым произведениям.

Настоящий сборник является первым изданием хоровых произведений композиторов Азербайджана, рассчитанным как для нужд профессиональных хоровых коллективов, так и для хоров художественной самодеятельности и хоровых коллективов в школах.

23 апреля 1950 г.
г. Баку

Сеид Рустамов

СӘҺӘР НӘҒМӘСИ
УТРЕННЯЯ ПЕСНЯ

Сөзләри Ю. ӘЗИМЗАДӘНИНДИР
Слова Ю. АЗИМЗАДЕ

Мусигиси Ә. АББАСОВУНДУР
Музыка А. АББАСОВА

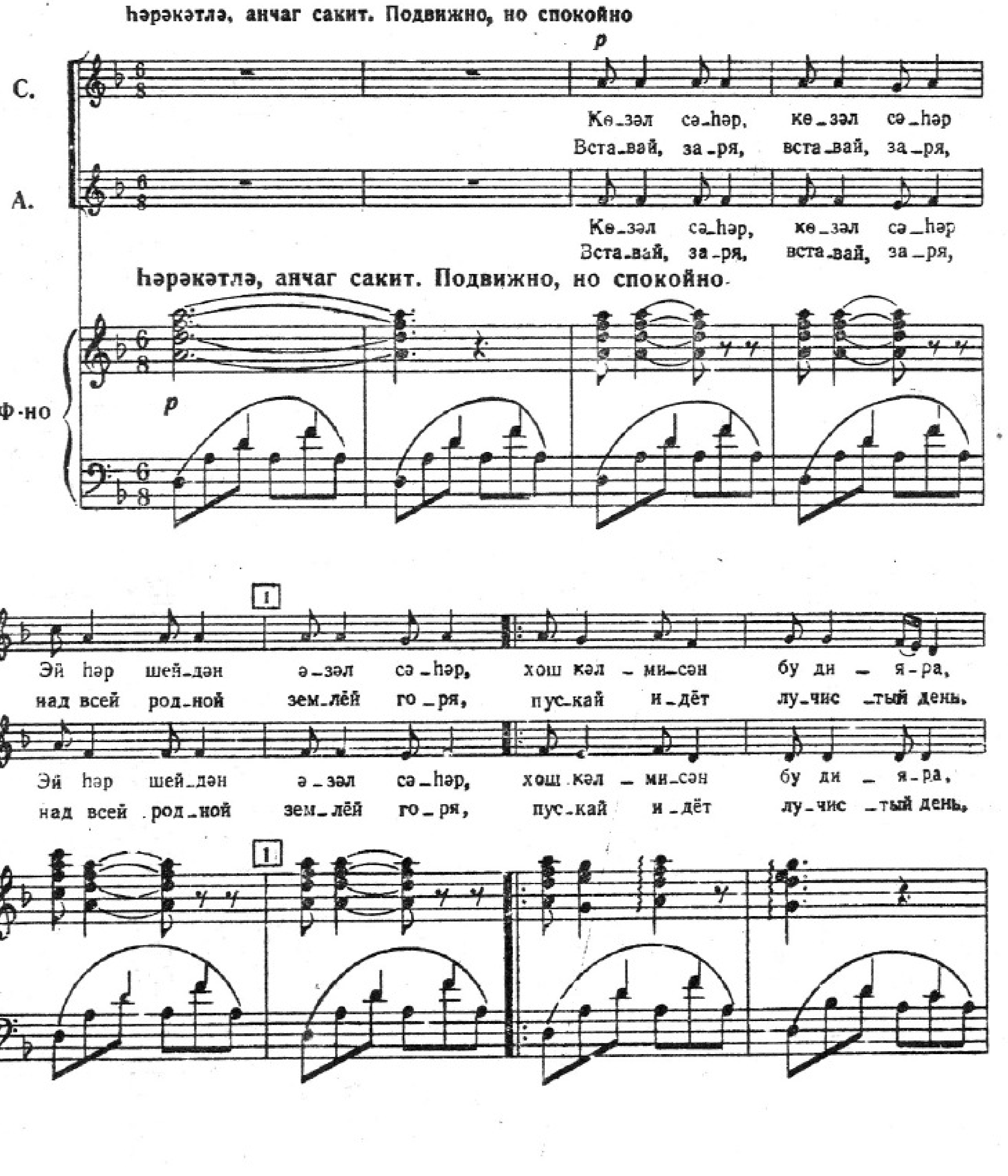

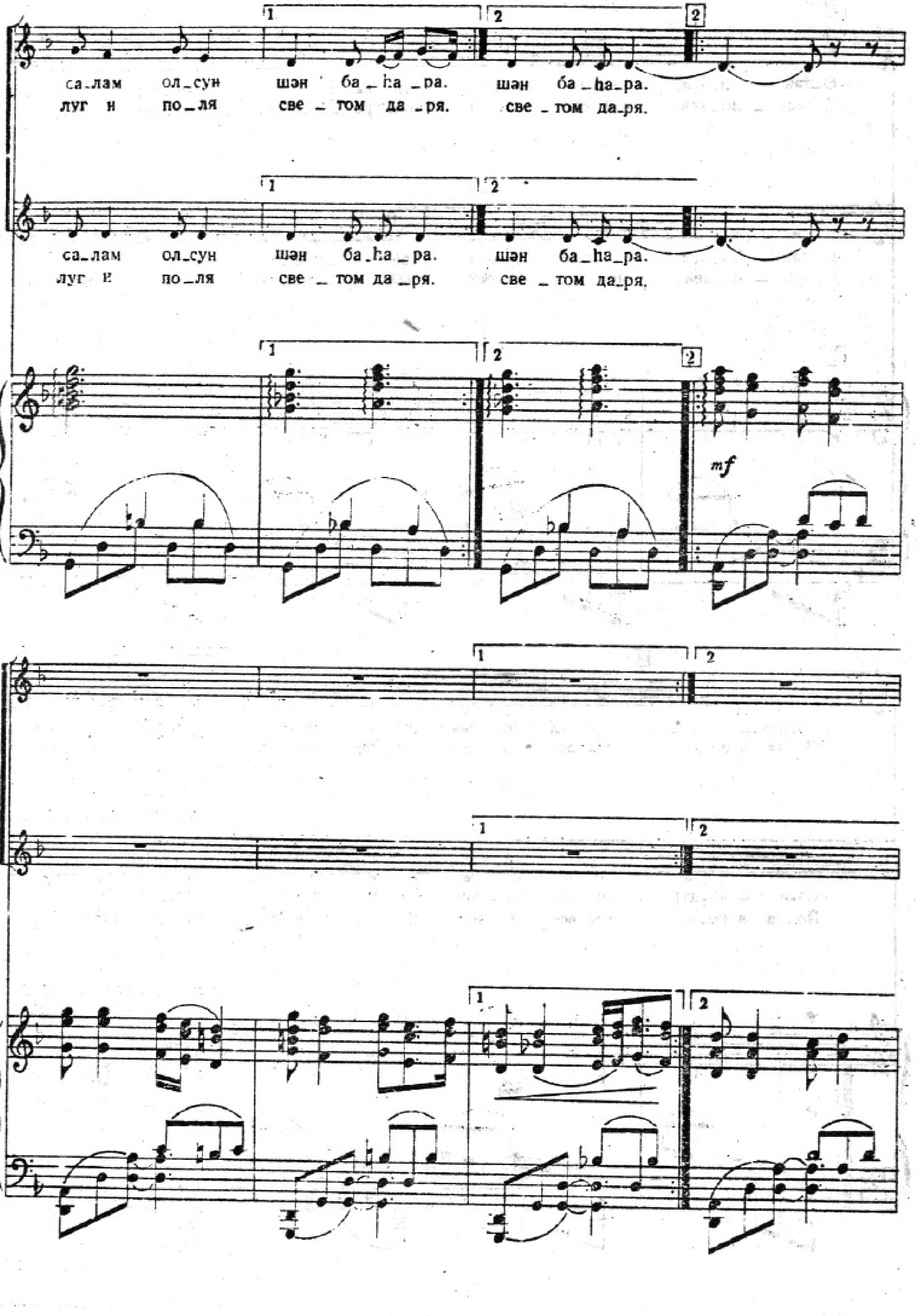
1
2
2
са_лам ол_сун шән ба_һа_ра. шән ба_һа_ра.
луг и по_ля све_том да_ря. све_том да_ря.
1
2
са_лам ол_сун шән ба_һа_ра. шән ба_һа_ра.
луг и по_ля све_том да_ря. све_том да_ря.
1
2
2
mf
1
2
1
2
1
2

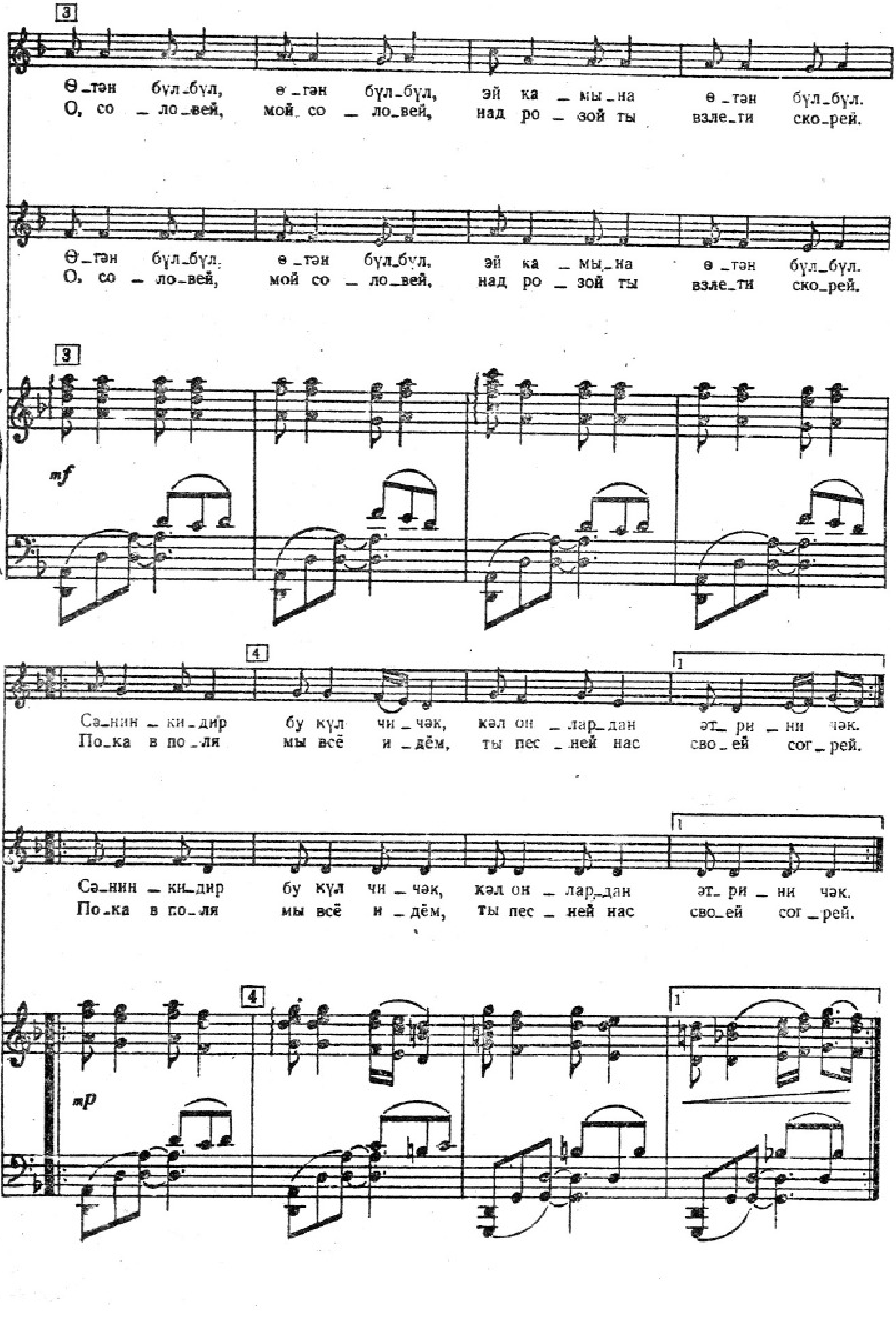
3
Ө–тән бүл–бүл, ө–тән бүл–бүл, эй ка–мы–на ө–тән бүл–бүл.
О, со–ло–вей, мой со–ло–вей, над ро–зой ты взле–ти ско–рей.
Ө–тән бүл–бүл, ө–тән бүл–бүл, эй ка–мы–на ө–тән бүл–бүл.
О, со–ло–вей, мой со–ло–вей, над ро–зой ты взле–ти ско–рей.
3
mf
4
Сә–нин–ки–дир бу күл чи–чәк, кәл он–лар–дан әт–ри–ни чәк.
По–ка в по–ля мы всё и–дём, ты пес–ней нас сво–ей со–грей.
Сә–нин–ки–дир бу күл чи–чәк, кәл он–лар–дан әт–ри–ни чәк.
По–ка в по–ля мы всё и–дём, ты пес–ней нас сво–ей со–грей.
4
mp
1

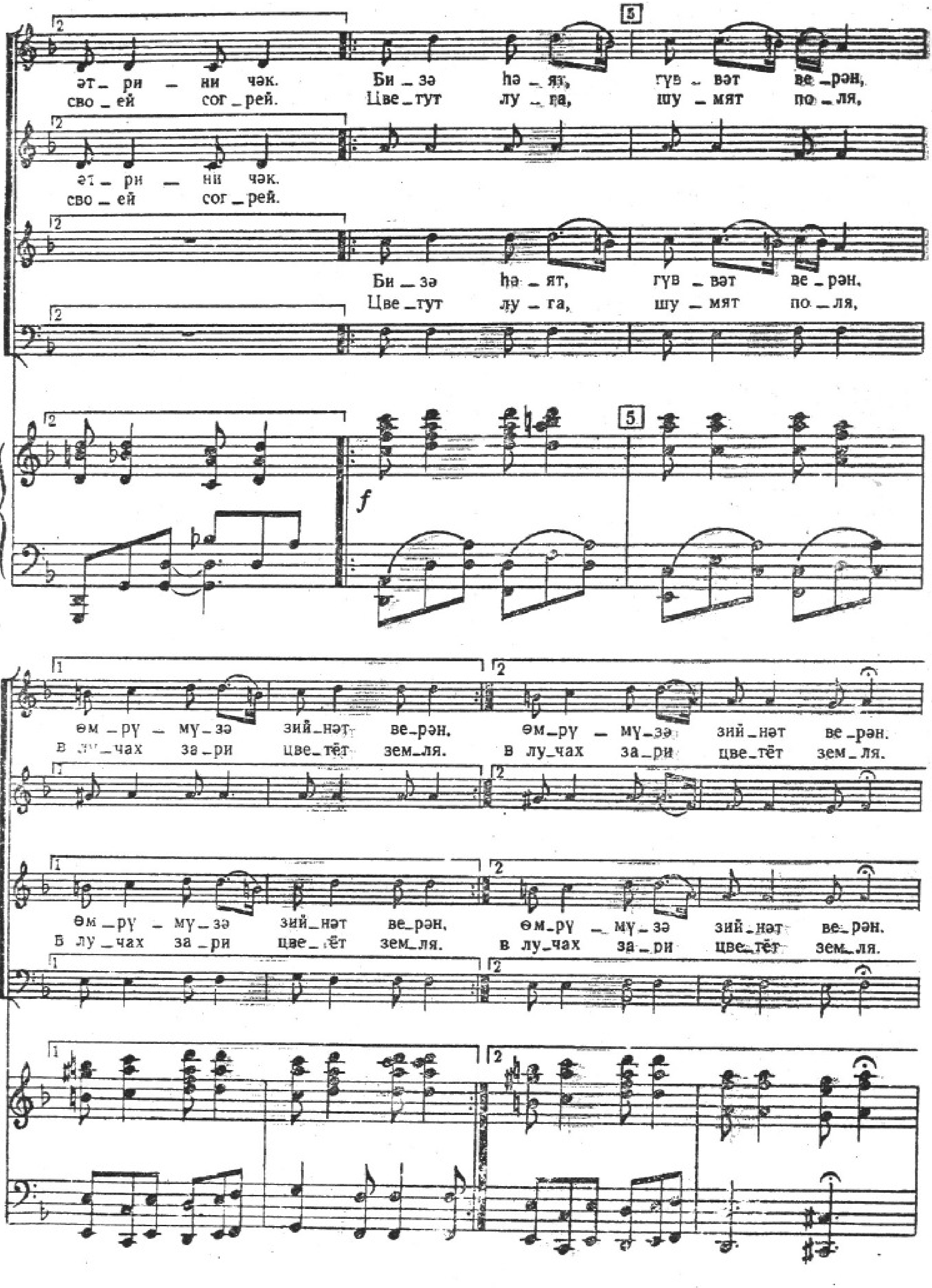
2
5
әт – ри – ни чәк.
сво – ей сог – рей.
Би – зә һә – ят, гүв – вәт ве – рән,
Цве – тут лу – га, шу – мят по – ля,
әт – ри – ни чәк.
сво – ей сог – рей.
Би – зә һә – ят, гүв – вәт ве – рән,
Цве – тут лу – га, шу – мят по – ля,
f
1
өм – рү – му – зә зий – нәт ве – рән.
в лу – чах за – ри цве – тёт зем – ля.
өм – рү – му – зә зий – нәт ве – рән.
в лу – чах за – ри цве – тёт зем – ля.
өм – рү – му – зә зий – нәт ве – рән,
В лу – чах за – ри цве – тёт зем – ля.
өм – рү – му – зә зий – нәт ве – рән.
в лу – чах за – ри цве – тёт зем – ля.

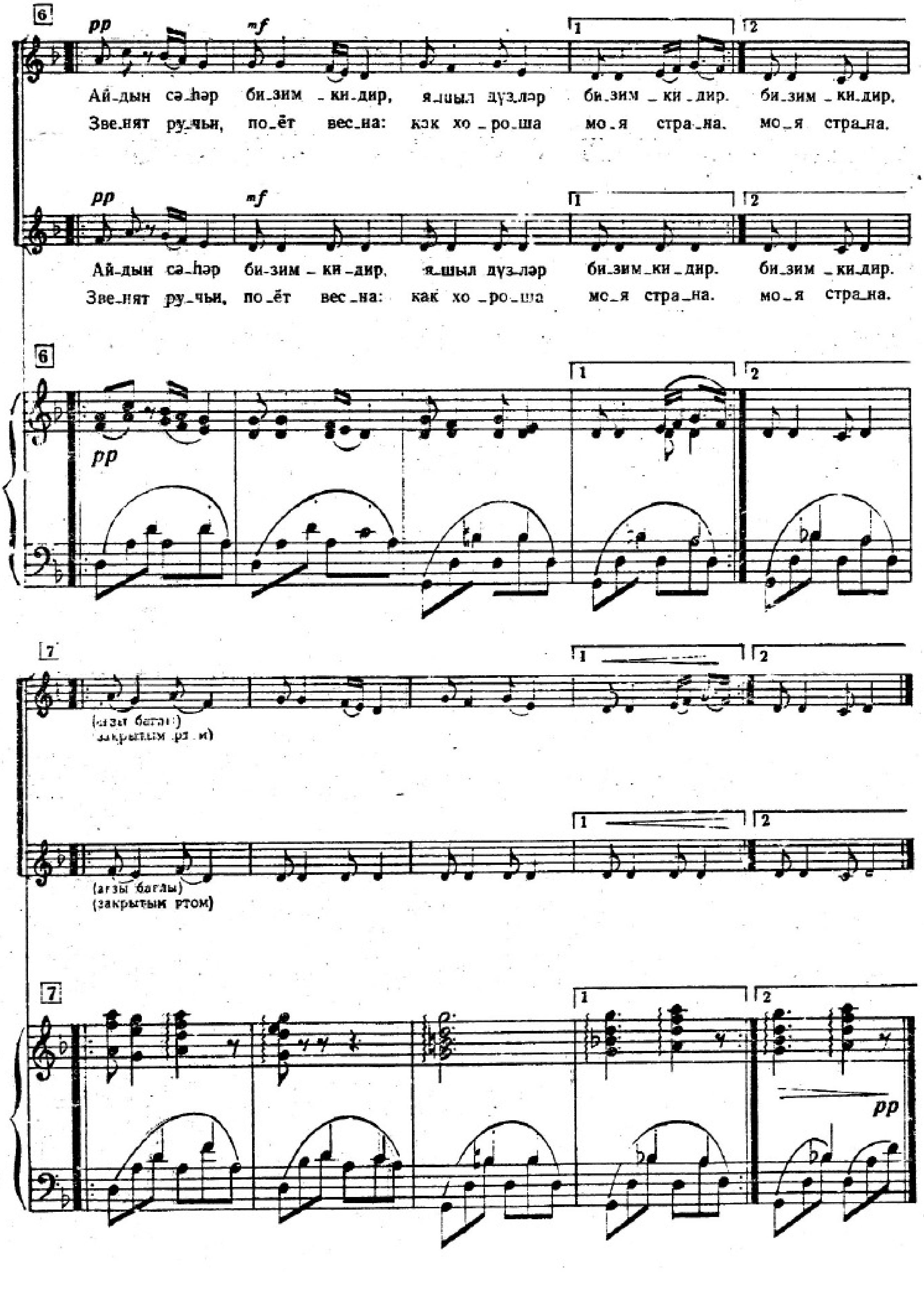
6
pp
mf
Ай-дын сә-һәр би-зим-ки-дир, я-шыл дүз-ләр би-зим-ки-дир. би-зим-ки-дир.
Зве-нят ру-чьи, по-ёт вес-на: как хо-ро-ша мо-я стра-на. мо-я стра-на.
Ай-дын сә-һәр би-зим-ки-дир, я-шыл дүз-ләр би-зим-ки-дир. би-зим-ки-дир.
Зве-нят ру-чьи, по-ёт вес-на: как хо-ро-ша мо-я стра-на. мо-я стра-на.
7
(агзы баглы)
(закрытым ртом)
pp